© Notisum AB
Box 146
421 22 V:A FRÖLUNDA

Rättsnätet™
Copyright Notisum 2000

SFS 1998:397
Källa:

Utfärdad:
1998-06-04

Uppdaterad:
t.o.m. SFS 2000:154

Lag (1998:397) om stategiska produkter

[Fakta & Historik]

Tillämpningsområde

1 § Denna lag gäller kontroll av strategiska produkter.

Lagen innehåller också vissa kompletterande bestämmelser till rådets förordning (EG) nr 3381/94 av den 19 december 1994 om upprättandet av en gemenskapsordning för kontroll av export av varor med dubbla användningsområden2.

Utöver vad som sägs i denna lag kan bestämmelserna i lagen ( ) om krigsmateriel och lagen ( ) om kärnteknisk verksamhet vara tilllämpliga.

2 § Lagen gäller

1. fullständiga robot- och raketsystem och andra obemannade luftfarkoster som kan utnyttjas som bärare av massförstörelsevapen,
2. delsystem, komponenter och konstruktionsmaterial för sådana system som avses i 1 och som kan uppnå en räckvidd av minst 300 kilometer,
3. provnings- och tillverkningsutrustning för system, delsystem och komponenter som avses i 1 och 2,
4. biologiska ämnen som kan användas i biologiska stridsmedel och kemiska prekursorer (utgångsämnen) som kan användas för tillverkning av kemiska stridsmedel,
5. utrustning som kan användas för tillverkning av biologiska eller kemiska stridsmedel samt av sådana biologiska ämnen och kemiska prekursorer som avses i 4,
6. kärnämnen, mineraler med halt av kärnämne, det som har framställts av kärnämne eller varor där sådana ämnen ingår,
7. utrustning eller material som har särskilt konstruerats eller ställts i ordning för bearbetning, användning eller framställning av kärnämnen,
8. utrustning eller material som kan användas för framställning av kärnladdningar,
9. andra högteknologiska produkter som direkt eller indirekt kan användas i förstörelsebringande syfte,
10. programvaror för automatisk databehandling och andra programvaror särskilt utformade för produkter som avses i 1-3 och 9 eller utrustning eller material som avses i 5, 7 och 8,
11. produkter i övrigt som avses i artikel 4.1 och 4.2 i rådets förordning (EG) nr 3381/94, och
12. produkter i övrigt som i ett enskilt fall är eller kan vara avsedda att användas som delar eller komponenter till sådan krigsmateriel

- som har förts ut ur landet i strid mot bestämmelserna i lagen ( ) om krigsmateriel, lagen ( ) om förbud mot utförsel av krigsmateriel, m.m., lagen ( ) om förbud mot utförsel av krigsmateriel, m.m. och kungörelsen (*1949:614*) angående förbud mot utförsel från riket av krigsmateriel, eller
- som har vidareexporterats i strid mot ett tillstånd som har lämnats enligt dessa författningar.

Definitioner

3 § I denna lag förstås med
strategiska produkter: produkter som kan användas både för civila och militära ändamål (dubbla användningsområden),
tillhandahållande: försäljning, upplåtelse, utbjudande mot ersättning, lån, gåva eller förmedling,
tillverkningsrätt: varje rätt att tillverka en produkt som omfattas av lagens bestämmelser,
kärnämne: uran, plutonium eller andra ämnen som används eller kan användas för utvinning av kärnenergi (kärnbränsle) eller föreningar där ett sådant ämne ingår, torium eller andra ämnen som är ägnade att omvandlas till kärnbränsle eller föreningar där ett sådant ämne ingår, och använt kärnbränsle som inte har placerats i slutförvar.
Med export, exportör och exportdeklaration avses i denna lag detsamma som i artikel 2 i rådets förordning (EG) nr 3381/94.

Tillstånd

4 § Tillstånd enligt denna lag eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen skall lämnas, om det inte strider mot Sveriges utrikes-, säkerhets- eller försvarspolitiska intressen.

5 § Frågor om tillstånd enligt denna lag och enligt rådets förordning (EG) nr 3381/94 prövas av Inspektionen för strategiska produkter eller av den myndighet som regeringen bestämmer.
En myndighet skall med eget yttrande lämna över ett ärende till regeringens prövning, om ärendet har principiell betydelse eller annars är av särskild vikt.
Regeringen får meddela ytterligare föreskrifter om överlämnande av ärenden till regeringen.

Export och utförsel

6 § Regeringen får meddela föreskrifter om
1. vilka produkter enligt 2 § som skall omfattas av krav på tillstånd till export enligt artikel 3 i rådets förordning (EG) nr 3381/94,
2. vilka produkter enligt 2 § som skall omfattas av krav på tillstånd till utförsel enligt artikel 19.1 b i rådets förordning (EG) nr 3381/94,
3. vilka produkter enligt 2 § som artikel 19.1 a och 19.2 i rådets förordning (EG) nr 3381/94 skall tillämpas på.
Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter för att komplettera bestämmelserna om exporttillstånd i artikel 6 i rådets förordning (EG) nr 3381/94.

7 § Tillstånd till export enligt artikel 5 i rådets förordning (EG) nr 3381/94 krävs för andra produkter än som avses i 6 § första stycket 1, om Inspektionen för strategiska produkter i ett enskilt fall har informerat exportören om att produkterna är eller kan vara avsedda för något sådant ändamål som avses i 2 § 12.
En exportör som känner till att hans produkter i ett enskilt fall är avsedda för något sådant ändamål som avses i 2 § 12 är skyldig att genast underrätta Inspektionen för strategiska produkter om det. Inspektionen skall därvid besluta om tillstånd skall krävas för exporten.

8 § Utförsel som avses i artiklarna 19.3 och 20 i rådets förordning (EG) nr 3381/94 får inte äga rum utan tillstånd.
Krav på tillstånd till utförsel enligt artikel 19.3 i rådets förordning (EG) nr 3381/94 skall gälla för sådana produkter som avses i 6 § första stycket 1 och 7 § samt i artikel 4.1 och 4.2 i rådets förordning (EG) nr 3381/94.
Regeringen får meddela föreskrifter om vilka produkter enligt 2 § som skall omfattas av krav på tillstånd till utförsel enligt artikel 20 i rådets förordning (EG) nr 3381/94.

9 § För tillstånd till utförsel av använt kärnbränsle gäller de begränsningar som anges i 20 a och 24 §§ strålskyddslagen (1988:220).

Avtal om tillverkningsrätt

10 § Avtal som innebär upplåtelse eller överlåtelse av tillverkningsrätt till produkter som avses i 2 § 1-5 och 7-9 till någon i utlandet får inte ingås här i landet utan tillstånd, om produkterna inte får föras ut från Sverige eller exporteras utan tillstånd enligt denna lag eller enligt rådets förordning (EG) nr 3381/94.

Svenska myndigheter, svenska företag samt den som är bosatt eller stadigvarande vistas här får inte heller i utlandet ingå ett sådant avtal utan tillstånd.

Ändring av avtal

11 § Avtal om tillägg till eller ändring av avtal av det slag som kräver tillstånd enligt 10 § får inte ingås utan tillstånd, om tillägget eller ändringen avser

1. de produkter som omfattas av avtalet,
2. vidareupplåtelse eller vidareöverlåtelse av rätt enligt avtalet,
3. rätt att tillhandahålla produkt till mottagare som inte har angivits tidigare, eller
4. förlängning av avtalets giltighetstid.

Tillhandahållande

12 § Produkter som avses i 2 § och som finns i utlandet får inte här i landet tillhandahållas åt någon i utlandet utan tillstånd, om produkterna inte får föras ut från Sverige eller exporteras utan tillstånd enligt denna lag eller enligt rådets förordning (EG) nr 3381/94.

Svenska myndigheter, svenska företag samt den som är bosatt eller stadigvarande vistas här får inte heller i utlandet tillhandahålla sådana produkter utan tillstånd.

Införsel

13 § /Träder i kraft I:2000-04-28/ Produkter som avses i 2 § 4 får inte föras in i landet utan tillstånd.

Regeringen får meddela föreskrifter om undantag från detta tillståndskrav för vissa produkter eller för införsel från vissa länder. Förordning (*2000:154*).

Villkor

14 § Ett tillstånd enligt denna lag får förenas med villkor samt med kontroll- och ordningsbestämmelser.

Återkallelse

15 § Tillstånd till utförsel eller export enligt denna lag eller enligt rådets förordning (EG) nr 3381/94 och tillstånd enligt 10-12 §§ kan återkallas, om tillståndshavaren har åsidosatt en föreskrift i denna lag eller rådets förordning (EG) nr 3381/94 eller en föreskrift, ett villkor eller en bestämmelse som har meddelats med stöd av lagen eller om det finns andra särskilda skäl till återkallelse.

En återkallelse får inte avse tillstånd till avtal enligt 10 eller 11 § som redan har ingåtts.

En återkallelse gäller med omedelbar verkan, om inte något annat beslutas.

Årlig avgift och deklarationer

16 § Föreskrifter om skyldighet för tillverkare av produkter som avses i denna lag att betala årliga avgifter för att täcka statens kostnader för Inspektionen för strategiska produkter finns i 22 § lagen (1992:1300) om krigsmateriel.

Den som är avgiftsskyldig skall varje år lämna en deklaration till inspektionen med de uppgifter som behövs för att bestämma avgifterna, enligt de närmare föreskrifter som regeringen meddelar.

Regeringen får meddela föreskrifter om undantag från deklarationsskyldigheten.

17 § Enligt de närmare föreskrifter som regeringen meddelar skall en deklaration varje år lämnas av den som

1. producerar, bereder, förbrukar, för in, för ut eller exporterar produkter som avses i 2 § 4,
2. under något av de tre senaste åren har producerat, berett, förbrukat, fört in, fört ut eller exporterat sådana produkter, eller
3. producerar diskreta organiska kemikalier.

Deklarationen skall innehålla uppgifter om

1. verksamheten under det gångna kalenderåret,
2. den verksamhet som planeras för det kommande kalenderåret,
3. ändringar i verksamheten som planeras för det pågående kalenderåret.

Deklarationen skall ges in till den myndighet som regeringen bestämmer.

Uppgiftskontroll

18 § Den som har lämnat en deklaration enligt 17 § skall, på begäran av den myndighet som avses i 17 § tredje stycket, också lämna de upplysningar och handlingar som kan behövas för kontroll av uppgifterna i deklarationen.

För denna kontroll har företrädare för myndigheten rätt till tillträde till de områden, lokaler och anläggningar där sådan verksamhet bedrivs som omfattas av deklarationsskyldigheten och får där göra undersökningar och ta prover. Vad som nu har sagts gäller dock inte bostadsutrymmen.

Polismyndigheten skall lämna det biträde som behövs för att kontrollen skall kunna genomföras.

Tillsyn och kontroll

19 § Tillsyn och annan kontroll av efterlevnaden av bestämmelserna i rådets förordning (EG) nr 3381/94 skall utövas av Inspektionen för strategiska produkter eller av den myndighet som regeringen bestämmer (tillsynsmyndigheten).

Regeringen får meddela föreskrifter om tillsynen.

20 § Tillsynsmyndigheten har rätt att på begäran få de upplysningar och handlingar som behövs för kontrollen av den som för utförsel eller export tar befattning med strategiska produkter.

Tillsynsmyndigheten har rätt att få tillträde till lokaler där den som avses i första stycket bedriver sin verksamhet. Vad som nu har sagts gäller dock inte bostadsutrymmen.

Polismyndigheten skall lämna det biträde som behövs för att kontrollen skall kunna genomföras. Tillsynsmyndigheten får begära biträde även av andra statliga myndigheter för sin tillsyn.

21 § Den som enligt artikel 14.2 eller artikel 19.2 i rådets förordning (EG) nr 3381/94 är skyldig att bevara och på begäran av tillsynsmyndigheten visa upp handlingar skall bevara dessa i fem år eller den längre tid som för vissa uppgifter eller handlingar kan vara föreskriven i annan lag eller författning.

Straff m.m.

22 § Bestämmelser om olovlig utförsel och försök till sådant brott finns i lagen (1960:418) om straff för varusmuggling.

Bestämmelserna om varusmuggling och försök till sådant brott i lagen om straff för varusmuggling tillämpas i fråga om

1. export utan tillstånd av produkter som avses i 6 § första stycket 1 och 7 § samt i artikel 4.1 och 4.2 i rådets förordning (EG) nr 3381/94, och
2. utförsel utan tillstånd av produkter som avses i 6 § första stycket 2 och artikel 21 i rådets förordning (EG) nr 3381/94.

23 § Den som bryter mot 10, 11 eller 12 § döms,

1. om gärningen har skett uppsåtligen, till böter eller fängelse i högst två år,
2. om gärningen har skett av oaktsamhet, till böter eller fängelse i högst sex månader.

Den som uppsåtligen genom vilseledande förmår regeringen eller någon annan myndighet att lämna tillstånd enligt 10, 11 eller 12 § och därigenom föranleder att avtalet eller tillhandahållandet kommer till stånd, döms till böter eller fängelse i högst två år. Om gärningen har skett av oaktsamhet, döms till böter eller fängelse i högst sex månader.

I ringa fall skall det inte dömas till ansvar.

24 § Har ett brott enligt 23 § begåtts uppsåtligen och är det att anse som grovt skall dömas till fängelse i lägst sex månader och högst fyra år.

Vid bedömande om brottet är grovt skall särskilt beaktas om produkterna har varit av särskilt farligt slag, om brottet har avsett betydande värde eller om gärningen annars har varit av särskilt allvarlig art.

25 § Till böter eller fängelse i högst sex månader döms den som uppsåtligen eller av oaktsamhet

1. i annat fall än som avses i 22 § och 23 § andra stycket lämnar oriktiga uppgifter i en ansökan om tillstånd eller i någon annan handling som är av betydelse för prövningen av ett ärende enligt denna lag eller rådets förordning (EG) nr 3381/94 eller i en deklaration,
2. åsidosätter villkor eller bryter mot kontroll- eller ordningsbestämmelse som har meddelats med stöd av denna lag,
3. åsidosätter sin underrättelseskyldighet enligt 7 § andra stycket eller artikel 4.2 i rådets förordning (EG) nr 3381/94,
4. åsidosätter sin uppgiftsskyldighet enligt artikel 19.1 a eller 19.2 i rådets förordning (EG) nr 3381/94,
5. bryter mot 21 § och artikel 14.2 eller 19.2 i rådets förordning (EG) nr 3381/94.

I ringa fall skall det inte dömas till ansvar.

26 § Till ansvar enligt denna lag skall inte dömas, om gärningen är belagd med straff i brottsbalken.

27 § Utbyte av brott som avses i 23 och 24 §§ skall förklaras förverkat, om inte detta är uppenbart oskäligt.

28 § Försummar den uppgiftsskyldige att i rätt tid ge in en sådan deklaration som avses i 16 eller 17 §, får den myndighet som skall ta emot deklarationen vid vite förelägga den uppgiftsskyldige att fullgöra sin skyldighet.

Överklagande

29 § Beslut av en annan myndighet än regeringen att återkalla ett tillstånd får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Detsamma gäller en myndighets beslut enligt 18, 20 och 28 §§.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Andra förvaltningsbeslut enligt denna lag eller enligt rådets förordning (EG) nr 3381/94 får inte överklagas.

Övergångsbestämmelser

1998:397

1. Denna lag träder i kraft, i fråga om 13 § den dag regeringen bestämmer, och i övrigt den 1 juli 1998.
2. Genom lagen upphävs lagen (1991:341) om strategiska produkter.
3. Tillstånd som har meddelats med stöd av äldre bestämmelser skall vid tillämpningen av de nya bestämmelserna anses som meddelat enligt dessa.
4. Bestämmelserna i 11 § skall tillämpas på avtal av det slag som avses i 10 §, även om avtalet på grund av äldre bestämmelser inte har krävt tillstånd.

Detta är ett utdrag ur databasen Rättsnätet. Mångfaldigande utan medgivande från Notisum AB är förbjudet enligt lag. Dokumentens officella pappersutgåvor äger alltid företräde eftersom Rättsnätet baseras på material från offentliga databaser som kan innehålla felaktigheter.

